

6-11 OCAK
ENERJİ TASARRUFU HAFTASI

Enerji tasarrufu, enerjiyi kısıtlamak değil, verimli kullanmaktır. İsrafi önleyerek aynı işi daha az enerjiyle yapmaktır. Çünkü en ucuz enerji, kendi kaynaklarımızla ürettiğimiz ve tasarruf ettiğimiz enerjidir.^{1,2} Enerji verimliliği; yaşam standardı, hizmet ve üretim kalitesinde düşüşe neden olmadan, birim veya ürün miktarı başına düşen enerji tüketimini azaltmakla sağlanır.³

Enerji kaynakları açısından kısıtlı kaynaklara sahip ve dışa bağımlı olan ülkemiz için enerji ihtiyacımızın yeterli, güvenilir ve ekonomik olarak sağlanması temel hedef olmalıdır. Bu hedefe ulaşma yolunda enerjinin verimli kullanımı ve enerjide tasarruf edilmesi çok önemlidir.⁴ Daha verimli enerji kaynaklarının kullanımının yanı sıra gelişmiş endüstriyel süreçler ve enerji geri kazanımları gibi etkinliği artırıcı önlemler hayata geçirilebilir. Enerji verimliliği için mutlaka teknolojik dönüşümler gerekmez. Kamuoyunda farkındalık sağlanarak, kamusal düzenlemeler hayata geçirilerek, sektörel dönüşümü hızlandıran ve verimliliği teşvik eden yasal düzenlemeler yapılarak da verimlilik sağlanabilir.

Dünyada olduğu gibi Türkiye’de de enerji verimliliğiyle ilgili adımlar atılabilir. Enerji masraflarının düşürülmesi, enerji ithalatının azalmasıyla ekonomide dışa bağımlılığının ortadan kaldırılması ve çevresel iyileşme ve iklim değişikliğiyle mücadele; verimli enerji kullanımının yararlarından yalnızca birkaçıdır.⁵ Ülkemizde; inşaat sektöründe %30, sanayi sektöründe %20 ve ulaşım sektöründe %15 olmak üzere önemli düzeyde enerji tasarrufu yapılabileceği tespit edilmiştir. Bu durumun değerlendirilmesi ve verimliliğin artırılması amacıyla Türkiye’de Enerji Verimliliği Kanunu ve bu kanuna dayanılarak Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik yürürlüğe girmiştir.⁶

Enerji tüketimimizin %82’si ısınmada kullanılmaktadır. Isı yalıtım önlemlerinin alınması ile bu kayıplar azaltılabilir. Binalarda yapılacak yalıtım (mantolama) ile %100’e yakın yakıt tasarrufu

¹[Internet]http://www.emo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=95956&tipi=2&sube=#.WCITBNKLRdh Erişim:08.11.2016.

² [Internet] http://www.eie.gov.tr/eie-web/turkce/en_tasarrufu/konut_ulas/bina_ulas.html Erişim:08.11.2016.

³ [Internet] <http://www.enerji.gov.tr/tr-TR/Sayfalar/Enerji-Verimliliği> Erişim:08.11.2016.

⁴ [Internet] http://www.mmo.org.tr/resimler/dosya_ekler/325478b06878cf1_ek.pdf Erişim:08.11.2016.

⁵ [Internet] http://awsassets.wwftr.panda.org/downloads/wwf_enerjiverimliliği.pdf Erişim:08.11.2016.

⁶ [Internet] http://www.emo.org.tr/ekler/db99a0f7088b168_ek.pdf Erişim:08.11.2016.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-148

sağlanması mümkündür.⁷ Ancak bina yalıtımı yaparken evlerin yeterli düzeyde havalandırılması da sağlanmalıdır.

Neler yapabiliriz?⁸

Bir ailenin ortalama elektrik tüketiminde televizyon %10, çamaşır makinesi %7, bulaşık makinesi %7, ütü %4, elektrikli süpürgesi yaklaşık %2 ve saç kurutma makinesi %2 paya sahiptir.

Ev içi enerji tüketimini azaltmak ve enerji masraflarından tasarruf etmek için birkaç öneri aşağıda listelenmiştir:

- ✓ Aylık faturalar hesaplanmalı ve en yüksek gider belirlenerek tasarruf planı yapılmalı
- ✓ Elektrik ve su tasarrufu sağlayan banyo ve mutfak ürünleri kullanılmalı (güneş enerjisi gibi)
- ✓ Çamaşır makineleri 30°C'de çalıştırılmalı ve çamaşırlar kurutma makinesi kullanmak yerine asarak kurutulmalı
- ✓ Ev aletleri ve/veya beyaz eşya satın alırken "enerji verimli ürünler" tercih edilmeli
- ✓ Kimsenin olmadığı yerlerdeki ampulleri söndürmeli, tuvalet, koridor vb. yerlerde birisi geçerken yanan harekete duyarlı sistemler kullanılmalı
- ✓ İzlenmediğinde televizyon, kullanılmadığında bilgisayar, internet vb. kapatılmalı
- ✓ Buzdolabı çalışırken, kapağı açık bırakmamalı
- ✓ Sıcak su depoları ve boruları yalıtım malzemesiyle kaplanmalı

Enerjinin verimli kullanımını ve tasarrufunun önemini vurgulamak ve uygulamaları hayata geçirmek için ülkemizde her yıl Ocak ayının ikinci haftası "**Enerji Tasarrufu Haftası**" etkinlikleri düzenlenmektedir. Bu etkinliklerle toplumda gerekli farkındalığın yaratılması amaçlanmaktadır.

⁷ [İnternet] <http://www.osbuk.org/haber/images/sunum-6.pdf> Erişim:08.11.2016.

⁸ Güler Ç. (Ed). Çevre Sağlığı (Çevre ve Ekoloji Bağlantıları), 1. ve 2. Cilt, Yazıt Yayıncılık, Ankara, 2012.